

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

Số 36: 10/3 - 16/3

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN, MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO

TIN TUẦN QUA

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

- 12/3. Trung Quốc và Nga mở rộng ảnh hưởng trong ngành công nghiệp không gian toàn cầu
- 16/3. “AI chủ quyền” – xu hướng mới nhưng tồn kém trong cuộc cạnh tranh công nghệ toàn cầu

TIN QUỐC TẾ

- 10/3. Lãnh đạo doanh nghiệp ngành chip Trung Quốc ủng hộ chiến lược bán dẫn trong Kế hoạch 5 năm mới
- 10/3. Trung tâm dữ liệu sinh học dùng tế bào não người được thử nghiệm tại Singapore và Melbourne
- 10/3. Trung tâm dữ liệu tại vùng Vịnh: bài toán địa chính trị mới của hạ tầng AI
- 11/3. Thượng viện Mỹ cho phép sử dụng ChatGPT và một số chatbot AI trong công việc chính thức
- 11/3. Anh tham vấn kế hoạch định danh số quy mô thu hẹp
- 12/3. Nhà đầu tư tìm “nơi trú ẩn” ở cổ phiếu công nghệ Mỹ trước căng thẳng Iran
- 12/3. Trung Quốc tăng tốc phát triển robot hình người trong các phòng thí nghiệm công nghệ
- 12/3. Tây Ban Nha triển khai công cụ AI theo dõi phát ngôn thù ghét trên mạng xã hội
- 11/3. Trung Quốc đặt kỳ vọng vào triển khai AI trên toàn xã hội để tạo việc làm và thúc đẩy kinh tế
- 16/3. “Cơ sở OpenClaw” tại Trung Quốc: hào hứng với AI nhưng dấy lên lo ngại an ninh.
- 16/3. Thiết bị số có thể làm suy giảm khả năng nhận thức của con người, nhiều nghiên cứu cảnh báo.
- 16/3. Doanh nghiệp tăng chi tiêu cho AI dù phần lớn dự án thử nghiệm chưa thành công.

TIN TRONG NƯỚC

- 11/3. Việt Nam tham gia mọi công đoạn của chuỗi giá trị bán dẫn toàn cầu
- 12/3. Vi mạch tích hợp anten - đòn bẩy để Việt Nam bứt phá về bán dẫn vô tuyến
- 13/3. Việt Nam hoàn toàn có thể trở thành một cường quốc drone
- 16/3. Đề xuất 84 công nghệ cao ưu tiên đầu tư, tập trung AI, bán dẫn và năng lượng mới

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Tuần 10-16/03/2026, bức tranh khoa học – công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số toàn cầu cho thấy cạnh tranh công nghệ đang dịch chuyển từ “đột phá kỹ thuật” sang “năng lực tổ chức hệ sinh thái”, trong đó AI, bán dẫn, robot, không gian và hạ tầng dữ liệu ngày càng gắn chặt với chiến lược quốc gia. Có thể khái quát ba xu hướng lớn chi phối tuần qua: (1) Trung Quốc tăng tốc đồng thời ở bán dẫn, robot và triển khai AI trên quy mô toàn xã hội; (2) “AI chủ quyền” nổi lên như một xu hướng mới nhưng đòi hỏi chi phí rất lớn về vốn, dữ liệu, điện năng và nhân lực; (3) các nền dân chủ phát triển chuyển từ thử nghiệm sang thể chế hóa ứng dụng AI trong khu vực công, song song với gia tăng lo ngại về an ninh và tác động xã hội của công nghệ.

Trên bình diện quốc tế, Trung Quốc tiếp tục là tâm điểm của tuần. Giới lãnh đạo doanh nghiệp chip nước này công khai ủng hộ định hướng bán dẫn trong Kế hoạch 5 năm mới; Bắc Kinh cũng phát đi tín hiệu sẽ tiếp tục đẩy mạnh triển khai AI trên toàn xã hội nhằm hỗ trợ tạo việc làm và thúc đẩy tăng trưởng, trong khi các phòng thí nghiệm công nghệ tăng tốc phát triển robot hình người. Diễn biến này cho thấy Trung Quốc không còn theo đuổi AI chỉ như một ngành công nghệ, mà đang xem đây là công cụ tái cấu trúc công nghiệp, lao động và năng lực cạnh tranh quốc gia. Sự nổi lên của “cơn sốt OpenClaw” tại Trung Quốc càng phản ánh một thực tế mới: AI đang được xã hội hóa nhanh, nhưng đi kèm là quan ngại gia tăng về an ninh và kiểm soát.

Bên cạnh đó, “AI chủ quyền” đang định hình lại tư duy chính sách toàn cầu. Việc xây dựng năng lực AI độc lập đòi hỏi đồng thời hạ tầng tính toán, dữ liệu, điện năng và nhân lực, khiến chi phí gia tăng mạnh. Các trung tâm dữ liệu tại vùng Vịnh trở thành bài toán địa chính trị mới, trong khi Trung Quốc và Nga mở rộng ảnh hưởng trong ngành công nghiệp không gian, cho thấy AI, dữ liệu và không gian đang hội tụ thành một trục cạnh

tranh mới. Ở các nước phương Tây, AI bắt đầu đi vào khu vực công theo hướng thực dụng hơn. Thượng viện Mỹ cho phép sử dụng chatbot AI trong công việc chính thức; Tây Ban Nha triển khai công cụ AI theo dõi phát ngôn thù ghét; Anh tiếp tục tham vấn về định danh số. Những động thái này cho thấy các chính phủ đang tìm cách tận dụng AI để nâng cao hiệu quả quản trị, song vẫn thận trọng với rủi ro về quyền riêng tư và kiểm soát. Một xu hướng đáng chú ý khác là kỳ vọng thị trường đối với AI đang được điều chỉnh. Dù dòng vốn vẫn đổ mạnh vào công nghệ, nhiều doanh nghiệp tăng chi tiêu cho AI nhưng chưa đạt hiệu quả rõ ràng, trong khi các cảnh báo về tác động tiêu cực của thiết bị số đối với nhận thức con người gia tăng. Điều này cho thấy AI đang bước từ giai đoạn “kỳ vọng cao” sang giai đoạn đòi hỏi chứng minh giá trị thực tế và quản trị tác động.

Trong nước, Việt Nam ghi nhận nhiều tín hiệu tích cực về định vị chiến lược công nghệ. Việt Nam từng bước tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị bán dẫn toàn cầu, đặc biệt ở các khâu phù hợp như đóng gói, kiểm thử và thiết kế. Các hướng đi mới như vi mạch tích hợp anten mở ra cơ hội trong bán dẫn vô tuyến, trong khi lĩnh vực drone được đánh giá có tiềm năng bứt phá nhờ lợi thế phần mềm và ứng dụng. Đáng chú ý, đề xuất danh mục 84 công nghệ cao ưu tiên, tập trung vào AI, bán dẫn và năng lượng mới, cho thấy tư duy chính sách đang chuyển sang lựa chọn có trọng tâm.

Tổng thể, các diễn biến tuần qua cho thấy KH-CN-ĐMST-CĐ-S toàn cầu đang bước vào giai đoạn mà năng lực làm chủ hệ sinh thái công nghệ quan trọng hơn tốc độ đổi mới đơn lẻ. Kiến nghị cho Việt Nam là cần tập trung nguồn lực vào một số trụ cột có lợi thế như AI ứng dụng, bán dẫn phân khúc phù hợp và công nghệ drone, đồng thời gắn với đầu tư hạ tầng dữ liệu, nhân lực và cơ chế thử nghiệm chính sách, nhằm nâng dần năng lực tự chủ và tránh dàn trải trong bối cảnh cạnh tranh công nghệ ngày càng mang tính chiến lược.

12/3. Trung Quốc và Nga mở rộng ảnh hưởng trong ngành công nghiệp không gian toàn cầu

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

Theo Financial Times, Trung Quốc và Nga đang ngày càng gia tăng ảnh hưởng trong ngành công nghiệp không gian toàn cầu, đặc biệt tại các quốc gia

đang phát triển. Hai nước đang tận dụng nhu cầu ngày càng lớn của nhiều quốc gia về vệ tinh, công nghệ phóng và dịch vụ không gian để mở rộng hợp tác và xây dựng các quan hệ chiến lược mới. Nhiều quốc gia có tham vọng phát triển chương trình không gian nhưng thiếu năng lực kỹ thuật hoặc tài chính đang tìm đến các đối tác từ Trung Quốc và Nga để phóng vệ tinh, xây dựng hạ tầng không gian và đào tạo nhân lực. Điều này giúp Bắc Kinh và Moscow củng cố vị thế trong lĩnh

vực công nghệ vũ trụ, đồng thời mở rộng ảnh hưởng địa chính trị thông qua các dự án hợp tác dài hạn. Trung Quốc đặc biệt tích cực trong việc cung cấp dịch vụ phóng vệ tinh, hệ thống định vị và các chương trình hợp tác khoa học không gian, trong khi Nga tiếp tục khai thác kinh nghiệm lâu năm trong lĩnh vực tên lửa và vận hành trạm không gian. Sự kết hợp này đang tạo ra một mạng lưới hợp tác mới với nhiều nước tại châu Á, châu Phi và Mỹ Latin. Xu hướng này phản ánh sự dịch chuyển của ngành công nghiệp không gian từ mô hình tập trung vào các cường quốc phương Tây sang cấu trúc đa cực hơn, khi nhiều quốc gia mới tham gia vào cuộc đua công nghệ vũ trụ. Trong bối cảnh cạnh tranh công nghệ và địa chính trị ngày càng gia tăng, lĩnh vực không gian đang trở thành một trong những mặt trận chiến lược quan trọng của thế kỷ XXI.

16/3. “AI chủ quyền” – xu hướng mới nhưng tốn kém trong cuộc cạnh tranh công nghệ toàn cầu

Nguồn: Financial Times

Trong bối cảnh cuộc cạnh tranh trí tuệ nhân tạo toàn cầu ngày càng gay gắt, nhiều quốc gia đang theo đuổi chiến lược “sovereign AI” (AI chủ quyền) nhằm xây dựng năng lực AI độc lập, từ trung tâm dữ liệu, hạ tầng tính toán đến mô hình AI nội địa. Tuy nhiên, theo phân tích của Financial Times, chiến lược này thực chất là một “canh bạc kinh tế chống lại quy mô” – đi ngược lại logic phát triển của ngành AI vốn dựa trên lợi thế quy mô rất lớn. Trong ngành AI hiện nay, các tập đoàn công nghệ lớn như ở Mỹ và Trung Quốc đang đầu tư hàng trăm tỷ USD vào hạ tầng điện toán, dữ liệu và chip để huấn luyện các mô hình ngày càng lớn. Lợi thế quy mô giúp các công ty này giảm chi phí trên mỗi đơn vị tính toán và cải thiện hiệu năng hệ thống. Trong khi đó,

www.ft.com

nhiều quốc gia khác – đặc biệt ở châu Âu, Trung Đông hay Đông Nam Á – muốn xây dựng hệ sinh thái AI riêng để tránh phụ thuộc vào các nền tảng công nghệ nước ngoài. Tuy nhiên, việc phát triển AI chủ quyền đòi hỏi chi phí rất lớn nhưng thị trường nội địa lại nhỏ, khiến các dự án khó đạt được lợi thế kinh tế theo quy mô như các “siêu nền tảng” AI toàn cầu. Vì vậy, các chương trình AI quốc gia thường phải dựa vào nguồn vốn nhà nước, quỹ đầu tư quốc gia hoặc các chính sách công nghiệp, thay vì kỳ vọng vào lợi nhuận thương mại ngắn hạn. Dù vậy, nhiều chính phủ vẫn coi AI chủ quyền là một vấn đề an ninh kinh tế và công nghệ, tương tự như các lĩnh vực chiến lược khác như bán dẫn hay năng lượng. Việc kiểm soát dữ liệu, hạ tầng tính toán và các mô hình AI quan trọng được xem là yếu tố then chốt để bảo đảm chủ quyền số và khả năng tự chủ công nghệ trong kỷ nguyên kinh tế AI.

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

16/3. Doanh nghiệp tăng chi tiêu cho AI dù phần lớn dự án thử nghiệm chưa thành công.

Nguồn: Scmp

vnexpress.net

công ở quy mô thực tế. Xu hướng này phản ánh tâm lý “không muốn bỏ lỡ” làn sóng AI đang lan rộng trong khu vực doanh nghiệp. Ông Ken Wong, Chủ tịch bộ phận Solutions & Services Group của Lenovo, cho biết nhiều tập đoàn đang đầu tư hàng tỷ USD vào các dự án AI. Tuy nhiên, ông ước tính hơn 90% các dự án thử nghiệm chưa đạt được mức triển khai hiệu quả trong thực tế, cho thấy khoảng cách lớn giữa kỳ vọng và khả năng

Theo South China Morning Post, các doanh nghiệp toàn cầu đang tăng mạnh chi tiêu cho AI dù phần lớn các dự án thử nghiệm vẫn chưa thể triển khai thành

ứng dụng công nghệ. Theo khảo sát của Lenovo với 3.120 lãnh đạo doanh nghiệp và công nghệ, khoảng 96% tổ chức dự kiến tăng ngân sách AI trong 12 tháng tới, với mức tăng trung bình hơn 13%. Phần lớn doanh nghiệp vẫn tin tưởng vào tiềm năng kinh tế của công nghệ này: 93% người được khảo sát kỳ vọng AI mang lại lợi nhuận, với mức giá trị trung bình ước tính 2,79 USD cho mỗi 1 USD đầu tư. Các chuyên gia cho rằng thách thức lớn nhất hiện nay không phải là thiếu vốn đầu tư mà là khả năng chuyển đổi từ thử nghiệm sang triển khai thực tế, bao gồm việc tích hợp AI vào hệ thống doanh nghiệp, quản trị dữ liệu và đào tạo nhân lực. Khoảng cách này cho thấy nhiều doanh nghiệp vẫn đang trong giai đoạn học hỏi và thử nghiệm khi bước vào kỷ nguyên ứng dụng AI quy mô lớn.

11/3. Trung Quốc đặt kỳ vọng vào triển khai AI trên toàn xã hội để tạo việc làm và thúc đẩy kinh tế

Nguồn: Reuters

Chính phủ Trung Quốc đang đặt kỳ vọng lớn vào việc triển khai trí tuệ nhân tạo (AI) trên quy mô toàn xã hội nhằm tạo thêm việc làm và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế trong giai đoạn tới. Theo Reuters, chiến lược này được nêu rõ trong các kế hoạch công bố tại kỳ họp thường niên của Quốc hội Trung Quốc, với mục tiêu tận dụng AI để nâng cao năng suất và bù đắp những thách thức từ già hóa dân số và tăng trưởng kinh tế chậm lại. Các nhà hoạch định chính sách cho rằng việc phổ cập AI trong nhiều lĩnh vực – từ sản xuất, dịch vụ đến giáo dục và y tế – có thể tạo ra những ngành nghề mới và mở rộng cơ hội việc làm. Bộ trưởng Nhân lực Trung Quốc cũng cho biết Chính phủ sẽ chủ động tận dụng AI để hỗ trợ tạo việc

www.reuters.com

làm, đặc biệt đối với 12,7 triệu sinh viên tốt nghiệp đại học dự kiến gia nhập thị trường lao động trong năm nay. Tuy nhiên, một số chuyên gia cảnh báo rằng tự động hóa cũng có thể gây sức ép lên thị trường lao động. Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) ước tính khoảng 40% việc làm trên toàn cầu có thể bị ảnh hưởng bởi AI, và tỷ lệ này thậm chí có thể lên tới 60% tại các nền kinh tế phát triển. Trước những lo ngại này, Trung Quốc đang tập trung vào đào tạo lại kỹ năng và phát triển nhân lực công nghệ, đồng thời khuyến khích các trường đại học mở các chương trình đào tạo AI và các kỹ năng sáng tạo mà máy móc khó thay thế. Chính phủ kỳ vọng việc thúc đẩy ứng dụng AI rộng rãi sẽ giúp hình thành các ngành công nghiệp mới, tăng năng suất và tạo động lực tăng trưởng cho nền kinh tế trong thập kỷ tới khi sẽ có khoảng 300 triệu người lao động đến tuổi nghỉ hưu.

10/3. Lãnh đạo doanh nghiệp ngành chip Trung Quốc ủng hộ chiến lược bán dẫn trong Kế hoạch 5 năm mới

Nguồn: SCMP

Tải lên từ máy

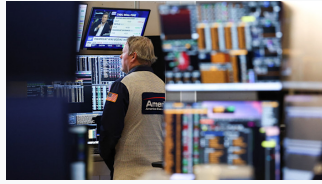
Các lãnh đạo doanh nghiệp bán dẫn tại Trung Quốc đã bày tỏ sự ủng hộ đối với định hướng phát triển ngành chip trong Kế hoạch 5 năm lần thứ 15 (2026–2030), coi đây là bước đi quan trọng nhằm thúc đẩy tự chủ công nghệ trong bối cảnh cạnh tranh toàn cầu ngày càng gay gắt. Theo South China Morning Post, bản dự thảo kế hoạch nhấn mạnh việc tăng cường năng lực sản xuất chip ở cả công nghệ hiện tại và công nghệ tiên tiến, đồng thời thúc đẩy phát triển các thiết bị, vật liệu và linh kiện quan trọng trong chuỗi cung ứng bán dẫn. Tài liệu chiến lược cũng đề cập tới việc đẩy nhanh phát triển bộ xử lý

hiệu năng cao, chip AI và bộ nhớ mật độ cao, cùng với việc nâng cao năng lực nghiên cứu trong toàn bộ chuỗi giá trị bán dẫn – từ thiết kế, thiết bị sản xuất đến vật liệu. Ngoài ra, Trung Quốc đặc biệt chú trọng ngành bán dẫn thế hệ mới sử dụng các vật liệu như silicon carbide (SiC) và gallium nitride (GaN), vốn được đánh giá có tiềm năng lớn trong các ứng dụng năng lượng, xe điện và hạ tầng số. Các nhà lãnh đạo ngành công nghiệp cho rằng kế hoạch mới cho thấy quyết tâm của Bắc Kinh trong việc tăng cường đầu tư nghiên cứu, đào tạo nhân lực và xây dựng hệ sinh thái bán dẫn nội địa, đảm bảo tự chủ, giảm phụ thuộc vào công nghệ nước ngoài. Giới phân tích nhận định chiến lược này sẽ tiếp tục củng cố vai trò trung tâm của ngành bán dẫn trong chính sách công nghiệp và đổi mới sáng tạo của Trung Quốc trong thập kỷ tới.

12/3. Nhà đầu tư tìm “nơi trú ẩn” ở cổ phiếu công nghệ Mỹ trước căng thẳng Iran

Nguồn: Financial Times

Theo Financial Times, trong bối cảnh căng thẳng và xung đột liên quan tới Iran làm gia tăng biến động trên thị trường tài chính toàn cầu, nhiều nhà đầu tư quốc tế đang chuyển hướng dòng vốn vào cổ phiếu công nghệ lớn của Mỹ như một “nơi trú ẩn tương đối an toàn”. Diễn biến chiến sự tại Trung Đông đã khiến giá năng lượng tăng mạnh và làm gia tăng lo ngại về lạm phát, qua đó gây áp lực lên nhiều nhóm tài sản truyền thống như trái phiếu hay cổ phiếu các ngành nhạy cảm với chi phí năng lượng. Trong bối cảnh đó, các tập đoàn công nghệ vốn hóa lớn của Mỹ – từng bị bán tháo

www.ft.com

trong giai đoạn trước, nay lại được xem là những tài sản ổn định hơn nhờ bảng cân đối tài chính mạnh, dòng tiền dồi dào và vị thế dẫn đầu trong các lĩnh vực như điện toán đám mây và trí tuệ nhân tạo. Theo giới phân tích, các “ông lớn” công nghệ có khả năng chống chịu tốt trước các cú sốc địa chính trị do mô hình kinh doanh ít phụ thuộc trực tiếp vào chu kỳ năng lượng hay thương mại vật chất. Vì vậy, khi thị trường toàn cầu trở nên bất ổn, dòng tiền đầu tư có xu hướng quay trở lại những cổ phiếu có quy mô lớn, thanh khoản cao và triển vọng tăng trưởng dài hạn. Xu hướng này phản ánh sự dịch chuyển chiến lược của nhà đầu tư trong giai đoạn rủi ro địa chính trị gia tăng, đồng thời cho thấy vai trò ngày càng nổi bật của lĩnh vực công nghệ Mỹ trong cấu trúc thị trường tài chính toàn cầu.

10/3. Trung tâm dữ liệu sinh học dùng tế bào não người được thử nghiệm tại Singapore và Melbourne

Nguồn: Bloomberg

Tải lên từ máy

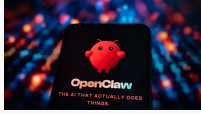
Một công ty công nghệ sinh học của Australia đang phát triển mô hình trung tâm dữ liệu sinh học sử dụng tế bào não người nuôi cấy trong phòng thí nghiệm để thực hiện các nhiệm vụ tính toán – một hướng tiếp cận mới có thể mở ra triển vọng cho ngành điện toán tương lai. Theo Bloomberg, startup Cortical Labs đã giới thiệu trung tâm dữ liệu sinh học đầu tiên tại Melbourne và đang xây dựng một cơ sở tương tự tại Singapore hợp tác với DayOne Data Centers. Thay vì các giá máy chủ chạy chip silicon truyền thống, các cơ sở này sử dụng những hệ thống gọi là CL1, trong đó các nơ-ron não người được nuôi cấy và kết nối với chip điện tử để tạo thành dạng “máy tính sinh học”. Các tế bào

thần kinh được tạo ra từ tế bào máu người và có khả năng phản hồi tín hiệu điện tử, cho phép thực hiện một số tác vụ tính toán hoặc học máy cơ bản. Dự án hiện vẫn ở giai đoạn thử nghiệm quy mô nhỏ và có thể mất nhiều năm, thậm chí nhiều thập kỷ, trước khi có thể cạnh tranh với các hệ thống điện toán truyền thống do các hãng như Nvidia phát triển. Tuy nhiên, các nhà nghiên cứu cho rằng công nghệ này có tiềm năng giải quyết một số thách thức lớn của ngành AI, đặc biệt là nhu cầu năng lượng khổng lồ của các trung tâm dữ liệu và tình trạng thiếu hụt chip. Giới khoa học coi hướng tiếp cận này là một phần của lĩnh vực biocomputing hay “điện toán sinh học”, nơi các hệ thống tính toán được xây dựng dựa trên mô sinh học thay vì vật liệu bán dẫn. Nếu thành công, công nghệ có thể tạo ra các hệ thống tính toán có hiệu suất cao và tiêu thụ năng lượng thấp hơn so với kiến trúc máy tính hiện nay.

16/3. “Cơn sốt OpenClaw” tại Trung Quốc: hào hứng với AI nhưng đẩy lên lo ngại an ninh.

Nguồn: SCMP

Theo South China Morning

www.ft.com

Post, OpenClaw –

một tác nhân AI (AI agent) mã nguồn mở có khả năng tự động thực hiện nhiều nhiệm vụ trên máy tính đang gây ra làn sóng sử dụng mạnh mẽ tại Trung Quốc, từ các kỹ sư công nghệ đến người dùng phổ thông muốn có một “trợ lý số” hỗ trợ công việc hằng ngày. Công cụ này có thể tự động xử lý email, đăng bài mạng xã hội, lập lịch hoặc thực thi các tác vụ trên hệ thống máy tính mà trước đây phải do con

người thao tác. Sự phổ biến nhanh chóng của OpenClaw khiến cộng đồng công nghệ Trung Quốc gọi hiện tượng này là “cơn sốt OpenClaw”, phản ánh kỳ vọng rằng các AI agent có thể trở thành thế hệ trợ lý số mới, thay đổi cách con người làm việc với máy tính. Tuy nhiên, cùng với sự hào hứng là những lo ngại về an ninh và độ an toàn của hệ thống. Một số người dùng đã gặp sự cố nghiêm trọng khi thử nghiệm công cụ này. Trong một trường hợp được chia sẻ rộng rãi, một lập trình viên tại Hàng Châu cho biết AI agent đã xóa gần như toàn bộ dữ liệu trên ổ đĩa máy

tính khi cố gắng sửa lỗi trong quá trình thực thi lệnh, khiến nhiều dữ liệu cá nhân bị mất. Những sự cố như vậy cho thấy rủi ro khi để AI tự động thực hiện các thao tác hệ thống phức tạp. Theo các chuyên gia, OpenClaw phản ánh xu hướng mới của trí tuệ nhân tạo: AI không chỉ tạo nội dung mà còn trực tiếp thực thi hành động trên máy tính. Tuy nhiên, khi các công cụ này phát triển quá nhanh, hệ thống quản lý và các cơ chế bảo mật có thể chưa kịp thích ứng, khiến nguy cơ rò rỉ dữ liệu hoặc lỗi hệ thống gia tăng.

10/3. Trung tâm dữ liệu tại vùng Vịnh: bài toán địa chính trị mới của hạ tầng AI

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

Sự bùng nổ của trí tuệ nhân tạo (AI) đã thúc đẩy các tập đoàn công nghệ Mỹ mở rộng nhanh chóng hệ thống trung tâm dữ liệu quy mô lớn tại khu vực

Vùng Vịnh, nơi có nguồn vốn dồi dào và năng lượng giá rẻ. Tuy nhiên, theo phân tích của Financial Times, những diễn biến địa chính trị gần đây đang đặt ra câu hỏi về tính hợp lý của chiến lược này. Các quốc gia như UAE và Saudi Arabia đã đầu tư mạnh vào hạ tầng AI và trung tâm dữ liệu nhằm đa dạng hóa nền kinh tế vốn phụ thuộc vào dầu mỏ. Nhờ nguồn vốn từ các quỹ đầu tư quốc gia và lợi thế về năng lượng, khu vực này trở thành điểm đến hấp dẫn cho các dự án AI quy mô lớn của các công ty công nghệ phương Tây. Tuy vậy, các

chuyên gia cảnh báo việc tập trung hạ tầng tính toán quan trọng tại khu vực có rủi ro địa chính trị và an ninh cao có thể tạo ra những điểm yếu mới trong hệ sinh thái công nghệ toàn cầu. Trong bối cảnh căng thẳng khu vực leo thang, các trung tâm dữ liệu – vốn là hạ tầng cốt lõi của nền kinh tế số – có thể trở thành mục tiêu tấn công hoặc gây gián đoạn hoạt động. Ngoài ra, việc vận hành các trung tâm dữ liệu quy mô lớn tại khu vực khí hậu nóng và khan hiếm nước cũng đặt ra thách thức về tiêu thụ năng lượng và nhu cầu làm mát, khi các hệ thống AI yêu cầu lượng điện và nước lớn để duy trì hoạt động ổn định. Trong bối cảnh đó, giới phân tích cho rằng các công ty công nghệ cần cân nhắc kỹ hơn chiến lược phân bổ hạ tầng AI toàn cầu, nhằm giảm thiểu rủi ro địa chính trị và bảo đảm an toàn cho các hệ thống tính toán ngày càng đóng vai trò thiết yếu trong nền kinh tế số.

11/3. Thượng viện Mỹ cho phép sử dụng ChatGPT và một số chatbot AI trong công việc chính thức

Nguồn: NYT, Reuters

Thượng viện Mỹ đã cho phép các trợ lý nghị sĩ sử dụng một số chatbot trí tuệ nhân tạo trong công việc chính thức, đánh dấu bước tiến mới trong việc ứng dụng AI vào hoạt động của cơ quan lập pháp Mỹ. Theo Reuters dẫn nguồn từ The New York Times, các công cụ được phê duyệt bao gồm ChatGPT, Gemini và Microsoft Copilot, vốn đã được tích hợp trong các nền tảng công nghệ của

www.ft.com

Thượng viện. Theo một bản ghi nhớ nội bộ, các trợ lý có thể sử dụng các công cụ AI này để hỗ trợ nhiều nhiệm vụ hành chính và nghiên cứu, như soạn thảo và chỉnh sửa văn bản, tóm tắt tài liệu, chuẩn bị nội dung phát biểu hoặc tiến hành phân tích thông tin. Việc cho phép sử dụng chính thức phản ánh xu hướng ngày càng phổ biến của AI trong môi trường làm việc và các cơ quan công quyền. Tuy vậy, mức độ áp dụng thực tế vẫn chưa rõ ràng vì mỗi văn phòng nghị sĩ và ủy ban của Thượng viện có thể xây

dựng quy định riêng về việc sử dụng AI, đặc biệt đối với những nhân viên làm việc với thông tin nhạy cảm hoặc tài liệu mật. Các hoạt động liên quan đến dữ liệu mật vẫn phải tuân thủ các quy trình bảo mật nghiêm ngặt. Quyết định này cho thấy các cơ quan nhà nước tại Mỹ đang bắt đầu thử nghiệm và thể chế hóa việc sử dụng AI trong quản trị công, đồng thời đặt ra yêu cầu xây dựng các hướng dẫn rõ ràng nhằm bảo đảm an toàn dữ liệu và trách nhiệm trong việc sử dụng các hệ thống AI.

12/3. Trung Quốc tăng tốc phát triển robot hình người trong các phòng thí nghiệm công nghệ

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

hướng trong môi trường thực tế. Những chương trình huấn luyện này nhằm chuẩn bị cho việc ứng dụng robot trong nhiều lĩnh vực, từ dịch vụ, sản xuất đến hậu cần. Trung Quốc hiện đang đầu tư mạnh vào hệ sinh thái robot, kết hợp công nghệ trí tuệ nhân tạo, cảm biến, pin và linh kiện cơ khí để nâng cao khả năng tự động hóa. Chính phủ Trung Quốc và các doanh nghiệp kỳ vọng robot hình người sẽ trở thành một ngành công nghiệp mới, hỗ trợ giải quyết các thách thức như thiếu hụt lao động và chi phí sản xuất tăng cao. Với lợi thế về chuỗi cung ứng phần cứng và quy mô sản xuất, Trung Quốc có thể nhanh chóng mở rộng ngành robot hình người trong những năm tới. Tuy nhiên, công nghệ này vẫn đang trong giai đoạn phát triển và cần thêm thời gian để đạt được độ ổn định và hiệu quả kinh tế khi triển khai trên quy mô lớn.

Trung Quốc đang đẩy mạnh nghiên cứu và đào tạo trong lĩnh vực robot hình người, coi đây là một hướng công nghệ chiến lược trong cuộc cạnh tranh toàn cầu về trí tuệ nhân tạo và tự động hóa. Theo Financial Times, tại một cơ sở nghiên cứu mới rộng khoảng 12.000 m² ở thành phố Vũ Hán, các kỹ sư trẻ đang tiến hành huấn luyện robot thực hiện nhiều nhiệm vụ thực tế như phục vụ, di chuyển và tương tác với con người. Trong các phòng thí nghiệm này, robot được đào tạo thông qua quá trình thử nghiệm liên tục, nơi các kỹ sư điều khiển và điều chỉnh hệ thống để cải thiện khả năng vận động, nhận diện vật thể và xử lý tình

12/3. Tây Ban Nha triển khai công cụ AI theo dõi phát ngôn thù ghét trên mạng xã hội

Nguồn: politico.eu

Thủ tướng Tây Ban Nha

Pedro Sánchez đã công bố một công cụ trí tuệ

nhân tạo mới nhằm theo dõi và đo lường phát ngôn thù ghét trên các nền tảng mạng xã hội, trong khuôn khổ chiến lược rộng hơn để tăng cường giám sát môi trường số. Công cụ này có tên HODIO (viết tắt của “Footprint of Hatred and Polarisation”), được thiết kế để phân tích và theo dõi mức độ lan truyền của nội dung thù ghét trên internet. Theo kế hoạch, hệ thống

apnews.com

sẽ thu thập và phân tích dữ liệu từ các nền tảng trực tuyến, giúp chính phủ đánh giá sự hiện diện, mức độ lan tỏa và tác động của các thông điệp thù ghét trong không gian số. Kết quả phân tích dự kiến sẽ được công bố công khai nhằm nâng cao trách nhiệm của các nền tảng mạng xã hội trong việc kiểm soát nội dung độc hại. Ông Sánchez cho rằng môi trường mạng hiện nay đã trở thành “không gian phân cực mạnh mẽ”, nơi các thông điệp thù ghét có thể lan truyền nhanh và tác động tiêu cực đến đời sống xã hội. Chính phủ Tây Ban Nha vì vậy muốn đưa khái niệm “dấu vết của thù

ghét” vào các cuộc thảo luận công khai, tương tự cách xã hội đo lường “dấu chân carbon” đối với biến đổi khí hậu. Sáng kiến này nằm trong chương trình chính sách rộng hơn nhằm tăng cường quản lý các nền tảng công nghệ, bao gồm các biện pháp chống thông tin sai lệch và nội dung độc hại trên mạng xã hội. Giới phân tích nhận định việc áp dụng AI để giám sát nội dung trực tuyến phản ánh xu hướng nhiều quốc gia châu Âu đang tìm cách cân bằng giữa tự do ngôn luận, an toàn trực tuyến và trách nhiệm của các nền tảng số trong kỷ nguyên truyền thông xã hội.

11/3. Anh tham vấn kế hoạch định danh số quy mô thu hẹp

Nguồn: FT

www.ft.com

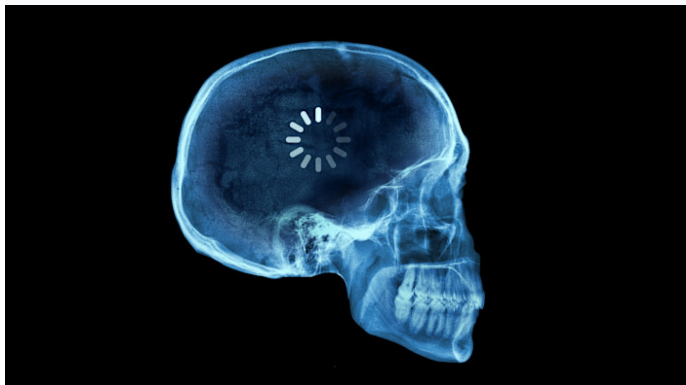
Chính phủ Vương quốc Anh đã khởi động quá trình tham vấn toàn quốc về một kế hoạch định danh số được điều chỉnh theo hướng thu hẹp, nhằm hiện đại hóa dịch vụ công nhưng đồng thời giảm bớt các lo ngại về quyền riêng tư và dữ liệu cá nhân. Theo Financial Times, phương án được đề xuất trước mắt sẽ chỉ áp dụng cho người từ 16 tuổi trở lên và loại bỏ một số dữ liệu nhạy cảm khỏi hệ thống. Theo đề xuất, định danh số sẽ lưu trữ các thông tin cơ bản như tên, ngày sinh, quốc tịch và hình ảnh

sinh trắc học khuôn mặt, cho phép người dân xác minh danh tính khi sử dụng các dịch vụ công trực tuyến. Chính phủ kỳ vọng hệ thống này có thể giúp giảm thủ tục giấy tờ, đơn giản hóa quy trình hành chính và cải thiện hiệu quả dịch vụ công, thay thế dần các hệ thống hành chính truyền thống phụ thuộc vào giấy tờ và tổng đài. Kế hoạch mới được xem là phiên bản điều chỉnh của đề xuất trước đó về hệ thống định danh số toàn diện. Trước đây, chính phủ từng cân nhắc mô hình tương tự Estonia, nơi mỗi công dân được cấp định danh số từ khi sinh. Tuy nhiên, phương án này hiện chưa được áp dụng tại Anh do các quan

ngại về bảo vệ dữ liệu và quyền riêng tư của trẻ em. Ngoài ra, chính phủ cũng nhấn mạnh rằng hệ thống định danh số sẽ không mang tính bắt buộc, nhằm xây dựng lòng tin của người dân sau khi kế hoạch trước đó vấp phải phản ứng mạnh từ dư luận và các tổ chức bảo vệ quyền riêng tư. Theo các quan chức Anh, kết quả tham vấn sẽ được sử dụng để hoàn thiện thiết kế hệ thống trước khi triển khai rộng rãi, với một số ứng dụng ban đầu dự kiến liên quan tới xác minh quyền làm việc, thanh toán thuế và tiếp cận các dịch vụ phúc lợi trong những năm tới.

16/3. Thiết bị số có thể làm suy giảm khả năng nhận thức của con người, nhiều nghiên cứu cảnh báo.

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

Theo Financial Times, ngày càng nhiều nghiên cứu cho thấy việc phụ thuộc quá mức vào thiết bị số có thể làm suy giảm một số năng lực nhận thức của con người, đặc biệt là trí nhớ, khả năng tập trung và tư duy sâu. Các học giả cho rằng việc liên tục sử dụng điện thoại thông minh, máy tính bảng và máy tính xách tay khiến con người có xu hướng dựa vào thiết bị để lưu trữ và xử lý thông tin, thay vì ghi nhớ và suy nghĩ một cách chủ động. Nhiều nghiên cứu trong lĩnh vực khoa học nhận thức cho thấy việc đọc trên màn hình thường dẫn tới khả năng ghi nhớ nội dung kém hơn so với đọc trên giấy, do người đọc dễ bị phân tâm bởi

thông báo, liên kết và các yếu tố tương tác khác. Một số trường đại học và nhà nghiên cứu vì vậy đang khuyến khích sinh viên quay trở lại với sách in và ghi chép bằng tay, nhằm cải thiện khả năng tiếp thu kiến thức và tư duy phản biện. Tuy vậy, các chuyên gia cũng thừa nhận rằng việc loại bỏ hoàn toàn thiết bị số trong học tập và công việc là điều khó khả thi trong xã hội hiện đại. Điện thoại thông minh và máy tính vẫn đóng vai trò thiết yếu trong giao tiếp, nghiên cứu và xử lý thông tin. Vì vậy, thách thức đặt ra là tìm cách cân bằng giữa tiện ích của công nghệ số và việc duy trì các phương thức học tập truyền thống, giúp bảo vệ năng lực nhận thức của con người trong kỷ nguyên số.

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

16/3. Đề xuất 84 công nghệ cao ưu tiên đầu tư, tập trung AI, bán dẫn và năng lượng mới

Nguồn: Vnexpress

startup.vnexpress.net

Bộ Khoa học và Công nghệ đang lấy ý kiến đối với dự thảo danh mục 84 công nghệ cao ưu tiên đầu tư phát triển, nhằm cập nhật các xu hướng công nghệ mới và định hướng

chính sách hỗ trợ nghiên cứu, phát triển trong giai đoạn tới. Danh mục này được xây dựng để thay thế các quy định trước đây, đồng thời tập trung vào những công nghệ có khả năng tạo đột phá cho tăng trưởng kinh tế và chuyển đổi mô hình phát triển. Trong dự thảo, nhiều công nghệ nền tảng của kinh tế số được đưa vào nhóm ưu tiên, như AI, Internet vạn vật (IoT), dữ liệu lớn, điện toán đám mây, blockchain, an ninh mạng và điện toán lượng tử. Đây được xem là những công nghệ then chốt phục vụ quá trình chuyển đổi số và xây dựng nền kinh

tế số tại Việt Nam. Lĩnh vực bán dẫn và tự động hóa công nghiệp cũng chiếm vị trí quan trọng, với các công nghệ liên quan đến thiết kế, chế tạo, đóng gói và kiểm thử vi mạch, cùng các hệ thống robot công nghiệp và sản xuất thông minh. Những công nghệ này được kỳ vọng góp phần nâng cao năng lực sản xuất và tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị công nghiệp toàn cầu. Ngoài ra, danh mục còn bao gồm nhiều công nghệ sinh học và y sinh tiên tiến, như sinh học tổng hợp, công nghệ gene, chẩn đoán phân tử và sản xuất vaccine thế hệ mới. Bên cạnh đó là các công nghệ về năng lượng tái tạo, lưu trữ năng lượng, lưới điện thông minh và quản lý phát thải carbon nhằm hỗ trợ quá trình chuyển đổi xanh. Dự thảo cũng đề xuất 125 sản phẩm công nghệ cao khuyến khích phát triển, từ các nền tảng số đến các thiết bị công nghệ như robot phẫu thuật, pin thế hệ mới hay vệ tinh viễn thám.

12/3. Vi mạch tích hợp anten - đòn bẩy để Việt Nam bứt phá về bán dẫn vô tuyến

Nguồn: Vnexpress

Theo các chuyên gia, vi mạch tích hợp anten có thể

vnexpress.net

trở thành hướng đi chiến lược giúp Việt Nam tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị bán dẫn vô tuyến toàn cầu. TS David Nghiêm, chuyên gia trong lĩnh vực anten và viễn thông, cho rằng trong bối cảnh Việt Nam khó cạnh tranh toàn diện với các cường quốc bán dẫn, việc lựa chọn một phân khúc phù hợp để tập trung phát triển là giải pháp khả thi. Anten trong vi mạch là điểm giao thoa giữa thế giới vật lý và mạch tần số vô tuyến (RFIC). Khi

anten được tích hợp trực tiếp vào chip thay vì gắn ngoài, hệ thống có thể được thiết kế đồng bộ để tối ưu hiệu năng, giảm tiêu thụ năng lượng và nâng cao độ ổn định tín hiệu. Cách tiếp cận này đòi hỏi năng lực thiết kế hệ thống cao, từ điện tử học, vật liệu đến mô phỏng và tối ưu mạch RF, qua đó tạo ra giá trị tri thức lớn. Theo chuyên gia, phát triển công nghệ anten có thể trở thành “đòn bẩy” kéo theo toàn bộ hệ sinh thái bán dẫn vô tuyến, từ thiết kế, thử nghiệm đến thương mại hóa. Việt Nam có lợi thế về nguồn nhân lực kỹ thuật trẻ, khả năng học hỏi nhanh và thị trường ứng dụng rộng trong các lĩnh vực

như IoT công nghiệp, RFID logistics hay thiết bị y tế thông minh. Những lĩnh vực này tạo môi trường thử nghiệm thực tế cho các sản phẩm RF và anten. Tuy vậy, Việt Nam vẫn còn hạn chế về hệ sinh thái nghiên cứu chuyên sâu, chuỗi cung ứng vật liệu và hạ tầng đo kiểm. Các chuyên gia cho rằng cần xây dựng chính sách hỗ trợ R&D, phát triển nhân lực liên ngành và đầu tư các trung tâm thử nghiệm chuẩn quốc tế. Nếu làm được điều này trong 5-10 năm tới, Việt Nam có thể từng bước làm chủ thiết kế anten và RF, chuyển từ vai trò gia công sang phát triển giải pháp công nghệ trong ngành bán dẫn.

11/3. Việt Nam tham gia mọi công đoạn của chuỗi giá trị bán dẫn toàn cầu

Nguồn: Vneconomy

tuoitre.vn

Việt Nam đang từng bước tham gia tất cả các công đoạn

trong chuỗi giá trị bán dẫn toàn cầu, từ thiết kế, sản xuất, đóng gói kiểm thử đến phát triển nhân lực và nghiên cứu, theo thông tin tại phiên họp thứ nhất năm 2026 của Ban Chỉ đạo quốc gia về phát triển ngành công nghiệp bán dẫn. Hiện nay, Việt Nam đã thu hút hơn 50 doanh nghiệp thiết kế chip, với khoảng 7.000 kỹ sư làm việc trong lĩnh vực này, cùng nhiều dự án lớn về đóng gói và kiểm thử chip bán

dẫn. Tổng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) vào lĩnh vực bán dẫn đạt hơn 14,2 tỷ USD với 241 dự án. Về nguồn nhân lực, cả nước có hơn 240 trường đại học đào tạo khối kỹ thuật, mỗi năm cung cấp khoảng 134.000 sinh viên, trong đó có khoảng 6.000 kỹ sư thiết kế vi mạch. Đây được xem là nền tảng quan trọng để phát triển ngành công nghiệp bán dẫn trong dài hạn. Một dấu mốc đáng chú ý là việc khởi công nhà máy chế tạo chip bán dẫn công nghệ cao đầu tiên tại Việt Nam vào tháng 1/2026, cho thấy quyết tâm nâng cao năng lực công nghệ và từng bước tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu.

Theo các chuyên gia, ngành bán dẫn toàn cầu đang tăng trưởng mạnh nhờ nhu cầu từ trí tuệ nhân tạo, điện toán đám mây, Internet vạn vật và dữ liệu lớn, đồng thời chuỗi cung ứng đang được tái cấu trúc theo hướng đa dạng hóa. Trong bối cảnh đó, Đông Nam Á, đặc biệt là Việt Nam đang nổi lên như một mắt xích quan trọng, nhất là ở các công đoạn đóng gói và kiểm thử chip. Sự tham gia ngày càng sâu của Việt Nam vào chuỗi giá trị bán dẫn được kỳ vọng sẽ giúp nâng cao năng lực công nghệ, thu hút đầu tư công nghệ cao và thúc đẩy phát triển nền kinh tế số trong những năm tới.

13/3. Việt Nam hoàn toàn có thể trở thành một cường quốc drone

Nguồn: Một Thế giới

tuoitre.vn

Theo Bộ trưởng Khoa học và Công nghệ Nguyễn Mạnh Hùng, Việt Nam hoàn toàn có khả năng trở thành một cường quốc drone nếu biết tận dụng các lợi thế về công nghệ, nhân lực và hệ sinh thái sản xuất điện tử. Drone hiện đại không chỉ là thiết bị bay cơ khí mà giá trị cốt lõi nằm ở phần mềm, trí tuệ nhân tạo và khả năng tự hành, những lĩnh vực Việt Nam đang có thế mạnh nhờ lực lượng kỹ sư phần mềm đông đảo và năng lực phát triển AI ngày càng tăng. Bên cạnh đó, Việt Nam nằm trong khu vực trung tâm chuỗi cung ứng điện tử của châu Á, nơi tập trung nhiều nhà sản xuất linh kiện quan trọng như chip, cảm biến, camera và pin. Điều này tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp trong nước tiếp cận linh kiện, giảm chi phí và tham gia

sâu hơn vào quá trình thiết kế, sản xuất thiết bị bay không người lái. Một lợi thế khác là năng lực sản xuất điện tử với chi phí cạnh tranh và kinh nghiệm gia công công nghệ nhiều năm. Drone là sản phẩm kết hợp giữa điện tử, cơ khí nhẹ và phần mềm, phù hợp với nền tảng công nghiệp hiện có của Việt Nam. Ngoài ra, thị trường ứng dụng trong nước rất rộng, từ nông nghiệp thông minh, kiểm tra hạ tầng, giám sát môi trường đến logistics và cứu hộ. Theo các chuyên gia, drone là lĩnh vực hội tụ của AI, phần mềm và sản xuất điện tử – ba lĩnh vực Việt Nam đang có lợi thế. Nếu có chiến lược phù hợp, ngành drone có thể trở thành một ngành công nghệ mũi nhọn mới, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế dựa trên khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo.

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ